

**Fylkesmannen
i Buskerud**

Oppvekst – og utdanningsavdelingen

INFORMASJON TIL ELEVER OG FORESATTE I GRUNNSKOLEN OM RETTEN TIL Å KLAGE PÅ KARAKTERER Skoleåret 2013/2014

HUSK:

- du må klage eller be om karakterbegrunnelse innen 10 dager
- klagen må være skriftlig og underskrevet
- dine foresatte må samtykke hvis du er under 15 år
- klagen skal sendes til skolen

BOKMÅL UTGAVE

Dette er en orientering om de reglene som gjelder for å klage på karakterer. Den er skrevet for deg som får standpunktkarakterer og avlegger eksamen i grunnskolen i 2014. Hvis det er noe du ikke forstår, bør du spørre lærer eller rektor. Reglene om klager på karakter finnes i kapittel 5 i forskrift til opplæringsloven.

Enten rett før eller samtidig som du fikk standpunktkarakterene i fag eller orden og oppførsel skal du ha fått vite hva faglærer har lagt vekt på da han fastsatte karakterene. Hvis du ikke fikk en slik forklaring bør du be om det.

Hva kan du klage på?

Du kan klage på alle karakterer som skal føres på vitnemålet, både på standpunktkarakterer og eksamenskarakterer.

Klageretten gjelder også hvis du ikke får standpunktkarakter.

Hvem kan klage på karakter?

Alle elever har rett til å klage på karakter. Du kan også gi noen skriftlig fullmakt til å klage for deg. Hvis du er under 15 år, må dine foresatte samtykke i klagen. Foresatte til umyndige elever har selvstendig klagerett. Det betyr at de har rett til å klage selv om du ikke er enig i det.

Når er klagefristen?

Klagefristen er 10 dager, og fristen regnes fra det tidspunkt du eller dine foresatte er gjort kjent med karakteren (eller burde gjort dere kjent med den)

Før du klager

Du har også rett til å kreve ny begrunnelse for karakteren **før** du sender skriftlig klage til skolen. Det anbefales at du bruker denne retten. Begrunnelse for karakteren kan du få i en samtale med faglærer, men du kan også be om å få den skriftlig. Hvis du ber om begrunnelse blir

klagefristen avbrutt. Ny frist gjelder da fra det tidspunkt du har fått begrunnelsen.

Hvis du ønsker å klage på skriftlig eksamenskarakter, har du rett til først å få se besvarelsen din og til å få framlagt retningslinjer for sensuren hos rektor

Hvordan klager du?

Klagen må være skriftlig, og underskrevet av klageren eller den som har fullmakt. Det må stå i klagen hva du vil klage på. Hvis du klager på standpunktkarakter i fag, på standpunktkarakter i orden og oppførsel eller muntlig eksamen, bør du begrunne klagen. Du trenger ikke å skrive en begrunnelse hvis du klager på karakter på skriftlig eksamen.

Du sender klagen til skolen v/ rektor. Rektor sender deretter klagen din til Fylkesmannen, som er klageinstans.

Når skolen sender klagen din til Fylkesmannen, skal faglærers begrunnelse for karakteren legges ved. Det skal også legges ved en uttalelse fra rektor om hvordan skolen har fulgt reglene for karaktersetting og hvordan de har behandlet klagesaken. Du skal ha en kopi av alt som sendes til Fylkesmannen.

Klagen din og opplysninger fra skolen vil sammen være grunnlaget for Fylkesmannens behandling av saken.

STANDPUNKTKARAKTER I FAG

Hvis du klager på en standpunktkarakter er det viktig å være klar over at Fylkesmannen bare skal ta stilling til om reglene for karaktersetting er fulgt. Fylkesmannen skal ikke overprøve lærerens faglige skjønn. Det betyr at Fylkesmannen ikke skal ta stilling til om karakteren din er riktig i forhold til det faglige nivået ditt.

Her ser du eksempler på bestemmelser som skal være overholdt:

- Faglærer skal beskrive hva du kan i forhold til kompetansemålene i læreplanen for faget.
- Vurdering i orden og oppførsel skal ikke være blandet sammen med vurdering i det enkelte faget.

Hvis skolen ikke har oppfylt reglene for karaktersetting sender Fylkesmannen saken tilbake til skolen. Rektor og faglærer skal foreta en ny vurdering av din kompetanse og det er rektor som fastsetter karakteren. Den nye karakteren kan være den samme som du fikk første gang, eller den kan være endret. Den nye avgjørelsen skal begrunnes. Du kan ikke klage på den endelige karakteren.

STANDPUNKTKARAKTER I ORDEN OG OPPFØRSEL

Dersom du ikke har fått karakteren God i orden og oppførsel, skal du ha fått et skriftlig varsel.

Hvis du klager på karakteren din, skal skolen legge ved uttalelser fra kontaktlæreren din og rektor når klagen sendes til Fylkesmannen.

Du (eller dine foresatte) skal ha kopi av alle dokumenter.

Skolen skal legge ved følgende dokumenter:

- en fyldig begrunnelse for karakteren
- hvilke tiltak skolen har gjort for at du skulle ha mulighet til å rette karakteren
- hvilke karakterer du har fått i orden og oppførsel tidligere
- opplysninger som viser at du og dine foresatte har mottatt skriftlig varsel om faren for at ordens- og oppførselskarakteren kan bli satt ned
- utskrift av protokoll som viser hvordan skolen har behandlet saken, eventuell korrespondanse med hjemmet, og annen relevant dokumentasjon
- kopi av ordensreglementet på skolen

Hvis Fylkesmannen kommer til at det er grunnlag for å gjøre om skolens vedtak, er det Fylkesmannen som fastsetter ny karakter på grunnlag av de opplysningene som foreligger. Fylkesmannens avgjørelse er endelig.

SKRIFTLIG EKSAMEN

Før du klager på skriftlig eksamen bør du be skolen om kopi av besvarelsen. Du kan også be om retningslinjene som sensorene har brukt. Du kan også be om hjelp til å vurdere om du skal klage.

Klager på karakter på skriftlig eksamen behandles av en klagenemnd på tre personer oppnevnt av Fylkesmannen. Medlemmene i klagenemnda skal ikke ha sensurert besvarelsen din tidligere, og de skal ikke jobbe ved den skolen du går på.

Klagenemnda skal ta stilling til om karakteren du har fått er urimelig. Hvis nemnda kommer til at karakteren er urimelig, skal det settes ny karakter. Den nye karakteren kan være lik den gamle, eller den kan være lavere eller høyere.

MUNTLLIG EKSAMEN

Ved muntlig eksamen kan du kun klage på formelle feil. Feilene må være slik at de kan ha hatt betydning for resultatet. Når du klager er det viktig å beskrive ganske detaljert hvordan eksamen ble gjennomført og hva du mener har hatt negativ betydning for din faglige prestasjon.

Rektor henter inn uttalelser fra sensor og faglærer, og sender disse sammen med sin egen uttalelse til Fylkesmannen. Kopi av uttalelsene skal sendes til deg (eller dine foresatte).

Hvis Fylkesmannen tror at noen ikke-faglige faktorer kan ha hatt betydning for eksamenskarakteren din vil eksamen bli annullert. Skolen må skrive ut et nytt vitnemål der det føres på vitnemålet at eksamen er annullert.

Hvis du ønsker det, kan det holdes ny eksamen for deg. Det skal trekkes fag på nytt og det er ikke sikkert du blir trukket ut i det samme faget. Du får melding om faget med samme frist som ved ordinær eksamen. Hvis du velger å gå opp til ny eksamen, skriver skolen ut nytt vitnemål etter at den er gjennomført.

